

Sygn. akt I Ca 202/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący-Sędzia	SSO Adam Simoni (spr.)
Sędzia:	SSO Barbara Chłędowska
Sędzia:	SSR del. do SO Piotr Pelc
Protokolant:	st. sekr. sąd. Edyta Rak

po rozpoznaniu w dniu 6 września 2013 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa J. M.

przeciwko R. W. i (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Leżajsku

z dnia 20 grudnia 2012 r. sygn. akt I C 64/11

1. zmienia pkt I i II zaskarżonego wyroku o tyle, że:

a. odsetki ustawowe od kwoty zasądzonej w pkt I liczone są od dnia 9 czerwca 2010 r. do dnia zapłaty,

b. zasądza od pozwanych na rzecz powódki kwotę 2.298,35 zł (dwa tysiące dwieście dziewięćdziesiąt osiem złotych 35/100) tytułem odsetek za okres od 9 czerwca 2010 r. do dnia 14 listopada 2011 r.,

2. zasądza od pozwanych na rzecz powódki kwotę 1.559,58 zł (jeden tysiąc pięćset pięćdziesiąt dziewięć złotych 58/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn.akt: I Ca 202/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 6 września 2013 r

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 20 grudnia 2012 r sygn..akt: I C 64/11 Sąd Rejonowy w Leżajsku w sprawie z powództwa L. M. przeciwko R. W., (...) S.A. z siedzibą w W. o zapłatę kwoty 17.348,60 zł, zasądził od pozwanego (...) S.A. i pozwanego R. W. solidarnie na rzecz powódki kwotę 15.418 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia ogłoszenia wyroku do dnia zapłaty (pkt I) oddalając powództwo w pozostałej części (pkt II).

Powyższy wyrok zapadł w oparciu o ustalenia faktyczne i dokonane w oparciu o te ustalenia rozważania prawne wskazane w uzasadnieniu zalegającym na k. 305-309 akt sprawy.

W apelacji od powyższego wyroku powódka J. M. zaskarżając pkt II wyroku Sądu Rejonowego w Leżajsku z dnia 20.12.2012 r sygn..akt: I C 64/11, zarzucając obrazę prawa materialnego tj art. 481 § 1 kc w związku z art. 14 ust 1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003r o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U 2003 Nr 124, poz 11250 z późn.zm) poprzez nieuwzględnienie jego wykładni i niezastosowanie w niniejszej sprawie, co miało istotny wpływ na treść orzeczenia (pkt II wyroku) poprzez stwierdzenie, że pozwany pomimo wypłaty części odszkodowania dopiero po 18 miesiącach od zdarzenia nie pozostawał w zwłoce pomimo określonego terminu wypłaty w ww art. 14 jak i co do pozostałej części odszkodowania, którego wysokość została ustalona przez biegłych zawnioskowanych przez stronę pozwaną i nie była przez nią kwestionowana i w konsekwencji nie zasądzenie odsetek ustawowych za zwłokę zgodnie z art. 481 1 kc, wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie odsetek ustawowych od częściowo spełnionego świadczenia w trakcie procesu (12.315,00 zł wpłacone w dniu 14.11.2011 r – 524 dni zwłoki) w wysokości 2.298,35 zł za okres od 9.06.2010 r do 14.11.2011 r i zasądzenie odsetek ustawowych od pozostałej części zasądzonego , a jeszcze nie spełnione świadczenia z pkt I wyroku od dnia wymagalności wypłaty odszkodowania tj 9.06.2010 r lub ewentualnie uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I Instancji. Powódka wniosła również o zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania apelacyjnego w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelację powódki należy uznać za zasadną.

Zarzuty podniesione w apelacji dotyczące naruszenia przez Sąd I Instancji przepisu prawa materialnego a to art. 481 § 1 kc w związku z art. 14 ust 1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U.2003 Nr 392) jawią się jako trafne, co skutkowało zmianą zaskarżonego wyroku.

Zgodnie z przepisem art. 481. § 1 kc. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. W rozumieniu powołanego przepisu odsetki stają się wymagalne począwszy od bezskutecznego upływu terminu spełnienia świadczenia, tj z upływem pierwszego dnia od wymagalności roszczenia do dnia jego zapłaty.

Z treści przepisu art. 14 powołanej wyżej ustawy z dnia 22 maja 2003 r o ubezpieczeniach obowiązkowych jednoznacznie wynika, że zakład ubezpieczeń powinien wypłacić odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Z przepisu wynika również obowiązek zakładu, poinformowania uprawnionego na piśmie w terminie 30 dni od złożenia zawiadomienia o szkodzie o przyczynach niemożności zaspokojenia jego roszczenia w całości lub w określonej części a także o przewidywalnym terminie zajęcia ostatecznego stanowiska w sprawie, przy czym wskazany przez ubezpieczyciela termin nie może odbiegać od wskazanego w art. 14 , co oznacza, że zakład ubezpieczeń powinien zawiadomić osobę zgłaszającą roszczenie, że ostateczna odpowiedź zostanie udzielona w ciągu 14 dni od dnia wyjaśnienia spornych okoliczności - nie później jednak niż w terminie 90 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie, chyba że ustalenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania zależy od toczącego się postępowania karnego lub cywilnego.

Wskazać należy, że zakład ubezpieczeń powinien powiadomić uprawnionego o przyczynach faktycznych jak i prawnych zajętego stanowiska i pouczyć go możliwości dochodzenia swoich praw na drodze sądowej.

W niniejszej sprawie jak zarzuca to apelujący pozwany zakład ubezpieczeń w ustawowym terminie 30 dni nie tylko nie wypłacił odszkodowania, ale również nie zawiadomił powódki o przyczynach niespełnienia świadczenia jak i o przypuszczalnym terminie załatwienia sprawy, pomimo dysponowania stosowną dokumentacją i możliwością skorzystania z opinii wykwalifikowanych rzeczoznawców. Nadto należy zauważyć, że ustalona w procesie wartość odszkodowania została ustalona zgodnie z wnioskami dowodowymi strony pozwanej i nie była przez nią kwestionowana.

W tych okolicznościach należało przyjąć, że roszczenie powódki po upływie 30-dnia tj 9.06.2012 r stało się wymagalne, a w związku z tym, że częściowa wypłata odszkodowania nastąpiła dopiero po 18 miesiącach tj w kwocie 12.315,00 zł w dniu 14.11.2011 r należało przyjąć ponad wszelką wątpliwość, że pozwany zakład pozostawał w zwłoce ze spełnieniem świadczenia zarówno co do częściowo spełnionego świadczenia jak i pozostałej niewypłaconej części odszkodowania, wobec czego powódce powinny należeć się odsetki w rozumieniu art. 481 § 1 kc. Sąd Okręgowy podziela pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z dnia 16.12.2011 r, V CSK 38/11, iż ratio legis art. 14 ustawy z 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, podobnie jak i art. 817 k.c., opiera się na uprawnieniu do wstrzymania wypłaty odszkodowania w sytuacjach wyjątkowych, gdy istnieją niejasności odnoszące się do samej odpowiedzialności ubezpieczyciela albo wysokości szkody. Ustanawiając krótki termin spełnienia świadczenia ustawodawca wskazał na konieczność szybkiej i efektywnej likwidacji szkody ubezpieczeniowej. Po otrzymaniu zawiadomienia o wypadku ubezpieczyciel lub Fundusz - jako profesjonalista korzystający z wyspecjalizowanej kadry i w razie potrzeby z pomocy rzeczoznawców (art. 355 § 2 k.c.) - obowiązany jest do ustalenia przesłanek swojej odpowiedzialności, czyli samodzielnego i aktywnego wyjaśnienia okoliczności wypadku oraz wysokości powstałej szkody. Ubezpieczyciel nie może również wyczekiwać na prawomocne rozstrzygnięcie sądu. Bierne bowiem oczekiwanie na wynik toczącego się procesu naraża ubezpieczyciela na ryzyko popadnięcia w opóźnienie lub zwłokę w spełnieniu świadczenia odszkodowawczego. Rolą sądu w ewentualnym procesie może być jedynie kontrola prawidłowości ustalenia przez ubezpieczyciela wysokości odszkodowania jak również pogląd, że odsetki, zgodnie z art. 481 k.c, stanowią rekompensatę typowego uszczerbku majątkowego doznanego przez wierzyciela wskutek pozbawienia go możliwości czerpania korzyści z należnego mu świadczenia pieniężnego oraz, że jeżeli zobowiązany nie płaci zadośćuczynienia w terminie wynikającym z przepisu szczególnego lub w terminie ustalonym zgodnie z art. 455 in fine k.c., uprawniony nie ma niewątpliwie możliwości czerpania korzyści z zadośćuczynienia, jakie mu się należy już w tym terminie, wobec czego w konsekwencji odsetki za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia należnego uprawnionemu już w tym terminie powinny się należeć od tego właśnie terminu.

W konsekwencji powyższych rozważań należało zmienić datę odsetek ustawowych od kwoty zasądzonej w pkt I, przyjmując że powinny one biec w okolicznościach niniejszej sprawy od dnia 9 czerwca 2010 r do dnia zapłaty jak również zasądzić od pozwanego na rzecz powódki kwotę 2.298,35 zł tytułem odsetek za okres od 9.06.2010 r do dnia 14.11.2011 r.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 kpc zmienił pkt I i II zaskarżonego wyroku orzekając jak w pkt 1 a i b.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc oraz § 2, 3 i 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity Dz.U z 2013 r nr 461